

6/44

Oe (Ref. sheet)

EX A

Branting

Handbok,

innehållande

Uppgift af de fläste från äldre tider intill
och med år 1825 utkomne

Swenska Författningar,

rörande Ärender, som höra till Sweriges Rikes Styrelse, Förswar, Hushållning, Police, Bergwerks, och Bruksdrift, Handel, Slöjder och Handtwerkerier, eller angå Personers och Egendomars, Inrättningsars eller Lägenheters rättigheter och skyldigheter, med mera af Wetenskaplig, Ecclesiastigve, Militairisk, Cameral, Deconomisk och Commerciel egenkap;

i Alphabethisk Ordning författad

af

JOHAN GUSTAF BRANTING,

f. d. Kamarråd i Kongl. Maj:ts och Rikets
KamarCollegio, Ridd. af K. M. O.

Supplement.

Innehållande de Författningar, som röra Stockholms Stad särskildt.

SEDERHOLM,

tryckt i Marquardska Boktryckeriet, 1830;

på A. Wiborgs Förlag.

Handbuch

Handbuch

Handbuch der Geschichte der Stadt
von 1825

Handbuch der Geschichte der Stadt

Handbuch der Geschichte der Stadt
von 1825

Handbuch der Geschichte der Stadt

10

JOHAN GUSTAF BRANTING

Handbuch der Geschichte der Stadt
von 1825

Supplement

Handbuch der Geschichte der Stadt
von 1825

Handbuch der Geschichte der Stadt

Handbuch der Geschichte der Stadt
von 1825

Handbuch der Geschichte der Stadt

Stockholms Stad.

Adolph Fredrics Församling i Stockholm, som, under namn af S:t Döfs Församling, såsom Capell varit förenad med S:t Clara Församling, är derifrån afskild, under namn af Adolph Fredrics Församling, och skulle förses med egen Pastor, som hade Säte och Stämna i Stockholms Stads Consistorio, samt af Kongl. Maj:ts oinskränkte Kulle tillättas; Kommandes den så kallade Sqwalsbänken att utgöra en beständig gräns emellan S:t. Clara och Adolph Fredrics Församlingar. R. Resol. d. 30 Nov. 1773.

Afgifter till Staden för diverse.

Ang:de afgifters erläggande till Staden för landvägen ankommande Hb, Halm, Wed och Brännkol samt Mur och Taktegel, Magistratens Kung. d. 4 Dec. 1812. Se Intrader.

Afföndring af Tomt. Om dess återfående emot lösen efter Nätis, manna ordom eller vederlag af jord. Byggnads-Ordn. för Stockh:s Stad d. 22 Martii 1763, 2 Art.

Ufstråden. Ang:de Ufstrådes, Renhållningen. Öfver. Ståth. Embetets Reglemente d. 23 Maji 1809.

— Ang:de förhöjningen i betalningen för Ufstrådes, orenligheternas bort, hemtande i Staden och på Malmarne. Öfver. Ståth. Embetets Kungörelse d. 24 Febr. 1813 och d. 6 Julii 1818.

Afwittring. Justitiæ. Collegium i Stockholm tillhörer, att i de derunder lydande Sterkhus hafwa wårdnad derå, att Enkling eller Enka ej må träda i annat gifte, innan barn eller arfwingar blifwit lagligen afwittrade; Instruction för bemälte Collegium den 12 Dec. 1764, §. 9. Jemför härmed R. Privil. för Stockholms Stad d. 10 Martii 1636, §§. 32 och 33.

Allée. Ang:de ansvar och straff för äverkan å den på Norrulls-gatan planterade Allée; Öfver. Ståth. Embetets Kung. d. 12 Maji 1802 och d. 21 April 1803.

Amiralitets - Under - Rätten i Stockholm. Se Amiralitet.

Amme - Skaffnings - Contoir. Om dess inrättande m. m.; R. Br. d. 6 Maji och Coll. Medici Kung. sine dato 1757, samt R. F. d. 3 Maji 1763.

Apothekare i Stockholm böra ej böra under Borgerskapet, eller dragas under dess Contingent; R. Resol. d. 3 Dec. 1717. R. Resol. för dem den 1 Martii 1748.

- Ang:de Controll emot missbruk af Apothekares Destilleringspannor; R. Br. d. 21 Sept. och Sfw. Ståth. Emb. Kung. d. 30 Nov. 1802.
- Ang:de Apothekares frihet att nytja större än eljest tillåtna Destilleringspannor. R. Br. d. 18 Nov. och Sfw. St. Emb. Kung. d. 8 Dec. 1812.
- Ang:de Apothekares ansvar, som missbrukar det dem förundta bruk af Destilleringspannor. R. Br. d. 20 Dec. 1815 och Sfw. St. Emb. Kung. d. 9 Martii 1816.

Arbetshus. Ang:de anstalter till frivilliga Arbetshus. Inrättningar i Stockholm och Vansörternas; Slotts. Cantzliets Kung. d. 16 April 1773.

- Ang:de Manufacturisters hållande till arbete å Arbetshus i Stockholm till deras Skulds betalande; R. Br. d. 8 Dec. 1780 och Comm. Coll. Br. d. 23 Apr. 1782 och d. 27 Maji 1783.
- Ang:de Stockholms Stads frivilliga Arbetshus på Södermalm; R. Br. d. 17 Martii och Sfw. Ståth. Emb. Kung. d. 30 Nov. 1796; Sfw. Ståth. Emb:s Reglemente för Directionen Sfw. Gustafs Inrättning till understöd för Stadens fattige arbetare, den 10 Martii 1800.
- Ang:de Stockholms Stads frivilliga Arbetshus å Södermalm, samt jemväl S:t Jacobs och Johannes Församlingar; Sfw. Ståth. Emb:s Kung. och Reglemente d. 19 Jan. 1798.
- Ang:de Anvisningsböckers aslemnande till Församlingarnes Deputerade;

R. Directionens Sfw. Gustafs Inrättning för Stockholms Stads fattige Arbetare Kung. d. 5 Apr. 1801. — Ang:de Redogörelse för de till Gustafs Fattig. Inrättning inslutne medel m. m.; Gustafs Directions Kung. d. 1 Oct. 1801.

Archli-Drängar i Stockholm få lika med Soldater fritt idka det handtverk de lärt; men äro icke fria från Krono-Utskylder; R. Br. d. 30 Oct. 1781.

Arf, Arfskiften, Arfstwister. Huruledes Justitiæ-Collegium och Förmyndare-Kammaren i Stockholm beförjer der allt hvad Magistraterna i de öfriga Städer efter Lag, samt särskilda Förordningar och Privilegier, tillhör, angående sådana Ärenden uti alla under Stads-Rätt hörande Sterbhus; R. Instr. d. 12 Dec. 1764. Se Förmynnare-Kammare och Tiönde-Penning.

Assistance-Contoirtet, General. Se den Allmänna Samlingen under titel: Assistance-Contoir.

Assurance Compagnie. Se Sakeri i den Allmänna Samlingen.

Auctions-Kammaren och Auctions-Verket. Huru dermid bör förhållas. Ordination för Auctions- och Adress-Kammaren d. 27 Febr. 1674, R. Br. d. 6 Nov. 1703 och d. 26 Julii 1812, Publicationen d. 12 Dec. 1757, R. Förbudet d. 18 Dec. 1772, Sfw. Ståth. Emb:s widtagne Författning derom d. 27 Januarii 1768 samt R. F. d. 6 Junii 1780. Jemför härmed Publicationen d. 15 Martii 1734 och R. F. d. 17 Febr. 1748.

— Utmått Egendom i Stockholm för Krono-Balance hörer icke öfverflyttig till Auktions-Kammarens försäljnings-rättighet; K. Brefvet d. 5 Martii 1730, K. Förbud emot Auktioners hållande utom Stockholms Stad på Fastigheter, samt Husegerådssaker och andra waror, hvilka på Stadens Auktions-Kammare böra försäljas, den 18 Dec. 1772, K. Reglemente för Auktions-Verket i Stockholm d. 7 Dec. 1813.

Bakare. Förbud för Civile och Militaire Betjente med flera inom eller utom Borgare-Ståndet, att hemma hos sig i Stockholm baka Bröd och det försälja; K. Resol. och Förordningen d. 9 Apr. 1661, d. 12 Nov. 1664, d. 3 Jan. 1677, d. 2 Martii 1678, d. 26 Febr. 1681, d. 24 Martii 1683, d. 3 Martii 1691 och d. 31 Jan. 1696.

— Ang:de deras Skyldighet, som åstunda att blifwa antagne till Mästare och Medlemmar af Bakare-Embete, att de förförinnan förse sig med brukbara Bageri-werk och Salu-bodar; K. Resol. d. 5 Martii 1772. Tryckt år 1802.

— Hembakare och Hembagerer må icke sälja något bröd; Magistrats Kung. d. 23 Martii 1768.

— Hembakande af bröd till salu förbjudt; Slots-Cantzl. Kung. d. 9 Dec. 1775.

— De i Stockholm, som till sin försörjning winna rättighet att idka Husbageri må icke för egen räkning dermed laga annan besättning, än att af enskilda personer emottaga mjöl till förbakning af så kalladt Epis-bröd, samt följaktligen icke el-

ler af eget mjöl tillverka och till salu hålla brödsorter; K. Br. d. 2 Nov. 1820.

— Tillåtelse till Husbageri meddelas af Kongl. Maj:t.

— Ingen Bageri-gesäll må antagas till Ledmot af Bakare-Embete och Salu-bageri-handteringens utöfning, innan han wisat sig vara försedd med brukbart Bageri-werk, och dertill hörande Salu-bodar under ägande rätt eller emot hyra; K. Br. d. 18 Nov. 1806; Jemför härmed K. Res. d. 5 Martii 1772.

— Bakare-gesäller i Stockholm måga wäl för andra Bakares räkning dertillstådes förestå Bageri-werk, men icke drifwa sådana för egen räkning i andras namn; K. Br. d. 4 Martii 1818.

— Bakarne i Stockholm böra hwardera hafwa en hembod, der Bageri-werket är, och twenne så kallade utbodar å de tracter i Staden, som warda anwiste, der tillräcklig tillgång på bröd bör finnas. Det gröfre brödet bör med Bakarens stämpel wärförse. Ang:de wigt och pris iöktagas den för hwarje månad utfärdade taxa wid utfatt ansvar; Magistrats Bod-Fördelning år 1806 och de månadliga Taxorna.

Ballast-Medel för lofad och intagen Ballast; Magistr. Kung. d. 15 Julii 1812.

Barnhus. Stockholms Barnhus blef år 1637 inrättadt af Drottning Christina, som gaf dertill af Sades-tionden, hwilken uti alla Kyrko-herbergen i Swea Rike och halsparten af Stor-Furstendömet Finland inkömmar, hwar 40:de Tunna till Barnens

- underhåll; R. Fundat. d. 24 Martii 1637 och Confirmat. d. 11 Junii (Julii) 1650 och d. 27 Febr. 1652.
- Stora Barnhuset i Stockholm befrästas wid rättigheten till 40:de Lunnan af all förlänt och oförlänt Lionde-Spannemål, som faller i nedannämnde Rikets Landskaper, nemligen: Upland, Westmanland, Bergslagen med Dalarne, Södermanland, Nerike och Wermeland, hela Norrland, Helsingeland, Medelpad, Ångermanland, Gestrifeland med Öster- och Westerbotten, Gottland, Jemtland och Herjedalen samt Halland och sjelfwa Stor-Furstendömet Finland, som är Åbo, Björneborgs, Helsingfors och Lawastehus Län; R. Confirmat. d. 11 Juni 1650, §. 1.
- Denna Spannemål står under Barnhus-Directionens egen disposition; R. F. d. 26 Martii 1675.
- Så wäl den Spannemål, som under Hospitalet i Helsingör för detta lydt och sedermera under Stockholms Barnhus förlagd och donerad är, som all annan på flera Orter i Riket till Barnhusets underhåll förlänt Spannemål skall hådarefter som hittills, förblifwa under berörde Barnhus och dess Föreständares enskilda disposition, till de fattigas underhåll; R. Resol. d. 26 Martii 1675.
- Landskamereraren åligger, att, wid 33 R:dr 16 §. wite, så tidigt till Lands-Cantzliet aflemna specification eller förteckning på hela beloppet af 40:dels Spannemålen för det nästförlutna året, att densamma inom den 1 Maji kan, jemte medlen, till Barnhus-Directionen af Landshöfdingen insändas och om ansvar för Kronofogden, der han icke till den 1 Junii den clare-
- rar; R. Br. d. 2 och Kammar Coll. Circ. Br. d. 16 Junii 1683 (1693) och d. 9 Jan. (Junii) 1740 samt Barnhus-Direct:s Circ. Br. d. 21 Martii 1781.
- Barnhus-Spannemål utgår i rågad mål; Lands. Bokh. Instr. 1688 och Präst. Privil. 1723.
- Huru den förteckning på Barnhusets 40:dels Spannemål, som från Lands-Contoiret till Barnhus-Contoiret årligen bör insändas, skall wara inrättad; Kammar. och Com. Coll. Circ. Br. d. 8 Martii 1737.
- Centonalen af alla Löningar, som Borgmästare och Råd samt Stadens Betjente i Stockholm efter Staten undfå, är anslagen till Stora Barnhuset; R. Afdnings Reglemente för Stockholms Stad d. 20 Dec. 1695 § 11. R. Reglemente för Stockholms Stora Barnhus, hwarefter Barnen derstädes skola uppfostras, och hwad eljest wid hushållningen derwid är att iakttaga, d. 11 Dec. 1766.
- Barnhusets 40:dels Spannemål utgår in natura lika med den öfriga Krono-Lionden och försäljes genom öppen auction; R. Förkl. d. 5 Apr. 1770 och R. Resol. på Allm. Besw. 1774 §. 19, Öfw Direct:s Circ. Br. d. 20 Oct. 1770, och Öfw. Ståth. Emb. Circ. Br. d. 3 Dec. 1799. Se Hospitalernes Spannemål.
- Deconomie Inspectoren och Kamereraren wid Stockholms Stora Barnhus äga rätt till Rum å förslag till lediga syflor, lika med deras wederslikars af Collegiers och andra Werks Betjening, efter skicklighet och competence; R. Br. d. 5 Maji 1770.
- Om Barnhus-Barnens utlämnande från Barnhuset i Stockholm till Fo-

- fkerförälldrar; K. R. och Öppet Bref d. 4 Maji 1785.
- Öfwer-Ståthållaren i Stockholm har wården och inseendet öfwer Stockholms Stads Stora Barnhus sig anförtrodd; K. R. d. 4 Maji 1785 och K. Instr. för Öfwer-Ståthållaren d. 25 Aug. 1791, §. 7.
- Wederbörande Konungens Bef. de insänder inom Maji månads slut till Öfw. Ståth. Emb. Lands. Contoirets Räkning för Stora Barnhuset i Stockholm; del af Krono. Rionde. Spannemålen det förflutna året; K. Br. d. 7 Julii 1796.
- Frihets-tiden från Krono. utskylder för Barn af Stockholms Stora Barnhus är ytterligare förlängd för Gosfar till 21 och för Flickor till 20 års ålder; K. Br. d. 7 Julii 1796.
- Kongl. Instruction för Directionen öfwer Stockholms Stads Allmänna Barnhus den 22 Oct. 1800.
- Presterskapet i de Socknar, der barn från Stockholms Stora Barnhus till uppfostran äro utsatte, böra till Konungens Bef. de wid hvarje års slut ingifwa, för att till Öfwer-Ståth. Embetet öfversändas, Förteckning på de Barn, som det förflutna året aflidit; K. Instr. för Barnhus Directionen den 22 Oct. 1800, §. 14.
- Förbud emot uttingade Barnhusbarns olofliga flyttning; Öfw. Ståth. Emb. Kung. d. 24 Julii 1804.
- Ang. de Fattigwårdens i Stockholms Stora Barnhus sätande under en Styrelse med den allmänna Fattigwården i Stockholm; K. Br. d. 18 Martii 1812.
- Barnhus-Spannemål försäljes efter Markgångspris, eller genom Auction, om Kronan den ej behöfwer; Kam. Coll. Kung. d. 22 Martii 1815.
- De från Barnhuset i Stockholm årligen utgående Barn böra, så widt sig gbra låter, försändas till de Norra, glest bebodda orterna; K. Br. d. 4 Nov. 1820.
- För öfrigt se Hospitaller, Barnhus, och deribland Malmö Barnhus, i den allmänna Samlingen.
- Barn-Morskor.** Ang. de Barn-Morske-Lärningars antagande wid Underwisningswerket i Stockholm; K. Br. d. 13 Junii och Sundhets. Coll. Kung. d. 25 Nov. 1822.
- Barnsångshuset Pro Patria.** För de der framsödda fattiga barn, hwilka äro eller blifwa till wård och underhåll, af denna Inrättnings tagna medel, åt Fosterförälldrar utlemnade, är estergift af Krono. utskylder bewiljad, intill dess Barnen fyllt 18 års ålder; K. Br. d. 1 Apr. 1788.
- Beck och Tjåra.** Se Tjåra.
- Begrafning.** Att Kyrko. Betjente och Vikbjudare ej måga utbjuda sitt biträde och sina Kyrkans Vikwagnar wid Begrafningar i annan Församling än den, till hwilken den aflidne senast hört och sig hållit; Öfw. Ståthållare. Emb. Kung. d. 16 Aug. 1781.
- Beurs-Afgift.** K. Br. d. 9 Febr. 1750 och d. 30 Sept. 1790.
- Beurstimma i Stockholm till Wexel-slut** är bestämmd från Klockan 1 till 2 på dagen; K. F. om Wexelhandlen d. 12 Junii 1816, §. 1.
- Bewårings-Manskap.** Se Förestärknings-Manskap.

Bibel-Trycks-Spannemål. Se Scholor.

Billard. Uppbörden af afgiften derföre tillhörer Politie-Collegium; K. F. d. 12 Dec. 1672, §. 3.

Bjellror. Att Stockholms Innemånare under Vinterföre böra å deras Slåd-redskap nyttja nödiga Bjellror; K. Br. d. 8 Jan. och Slots-Cantzl. Kung. d. 18 Febr. 1755.

Blochhusudden. Stockholms Stad är skyldig att iståndsätta Tullbyggan wid Blochhusudds-Tullen utan något Kronans deltagande i kostnaden der till; K. Br. d. 12 Juli 1775.

Bok-Auctioner. Drätzel-Commissionens Reglemente för Bok-Auctions-Kammaren i Stockholm den 30 Oct. 1816 och d. 21 Nov. 1821.

Bok-Handel. På gator och i portgångar må ej tryckta skrifter försålas, undantagandes Bönedogs-Texter och Almanacher; K. Br. d. 20 Dec. 1815 och Öfver-Ståthållarens Kung. d. 28 i samma månad.

— Om deras ansvar, som utan föregången behörig anmälan idka Bok-handel; Öfver-Ståth. Emb. Kung. d. 27 Maji 1818.

— Bokhandlare få räkna sig till Stadens Borgerskap; Jbm.

Boktryckerie-Societeten. Se den allmänna Samlingen under titel: Boktryckeri.

Bokhuset i Stockholm får icke från Kronan stillas, utan anses såsom dess omistliga Egendom; K. Br. d. 21 Nov. 1755.

Borgare och Borgare-Enkor i Stockholm, som uppsagt Burskap

och ej idka någon näring och handtering, böra ej taga del i Borgerstads Contingent; K. Ref. d. 1 Martii 1748.

Borgerlig Skatt och Tunga skola alla draga, som i Staden bo, med undantag af Adlen och alla verkliga Tjenstemän, så framt de icke idka någon Borgerlig ärelse; K. Priv. d. 10 Martii 1656, §. 11.

Borgmästare-Embeten i Stockholm; K. Br. derom till Öfver-Ståthållaren d. 4 Aug. 1674.

Borg-Rätt. Se den allmänna Samlingen under titel: Borg-Rätt.

Bostaps-Penningar. Bostaps-penningarne för Mulbete å Stadens Mark, till ett wißt utfatt årligt belopp för hvarje kreatur, äro Staden förlänt; Stadens Priv. d. 10 Martii 1656, §. 6.

— Taxa å Bostaps-penningarne och Åker-skatten till Kronan för hvarje kreatur; Öfver-Ståth. Emb. Kung. d. 19 Jan. 1788.

— Om deras utgörande efter 3 R:dr R:gs. enl. Taxa; Öfver-Ståth. Emb. Kung. d. 20 Febr. 1777.

— Angående Prolongation i fem år, räknade från början af år 1818, för Stockholms Bemedlings Commission å Arrende-Contractet om de i Stockholms Stad och på Malmarne fallande så kallade Bostaps-penningar och Åker-skatt emot 150 R:dr B:co årligen; K. Br. d. 1 Sept. 1818.

— Under enabanda wilkor är Contractet om Bostaps-penningarne och Åker-skatten prolongeradt på Fem år eller till 1828 års slut; K. Br. d. 16 Oct. 1823.

Bouppteckningar besörjas, lika som Arfskiften, af Justitie-Collegium och Förmyndaren uti alla under Stads Rätt hörande Sterbhus; R. Instr. d. 19 Dec. 1764.

— Såsom Boupptecknings-arswode betalas, under namn af Barnhus och Affönings-afgift, dels proc. af Summa Inventarii; R. F. d. 1 Martii 1749.

— Och till de Fattige dels proc. af dito, enligt XVII Cap. 4 §. Handels-Balken.

Brand-Försäkrings-Contoir och Werk.

R. Reglemente och Stadfästelse å Stockholms Stads Brand- och Försäkrings-Contoir, den 18 Martii 1746.

— Ang:de förmånsrätt för lån i Stockholms Brand- och Försäkrings-Contoir; R. F. d. 1 Junii 1748.

— Om upphöjd ränta från 5 till 6 proc. wid bristande Rante-betalning å bestämmd tid i detta Contoir; R. Utslag d. 8 Febr. 1751.

— Ang:de rätta förståndet af 2 Art. 10 §. i 1746 års Reglemente; R. Fdrkl. d. 17 Oct. 1759.

— Instruction för dem, som skola wårda denna Stads Brandförsäkrings-Contoir tillhörige Brandredskap, den 10 Febr. 1763.

— Ang:de Läntagares i Brand- och Försäkrings-Contoiret skyldighet, att, utom den wanliga räntan, årligen inbetala en procent af Capitalet, då lånet i Tio år innehafts; Sfwers Ståth.-Emb. Kung. d. 7 Julii 1781.

— Reglemente för lån utur Brandförsäkrings-Contoirets Cassa, d. 9 Maji 1807.

— Förnyadt R. Reglemente för Stockholms Stads Brandförsäkrings-Contoir, d. 19 Dec. 1807.

— Ang:de skyldighet för Domare, att i Concours derom underrätta Directionen öfwer Stockholms Stads Brandförsäkrings-Contoir, i fall fast Egendom i Stockholm bland tillgångarne är uppgifwen; R. Br. d. 24 Apr. och Swea Hof-Rätts Universal d. 6 Maji 1816.

— R. Reglemente för Stockholms Stads Brandförsäkrings-Contoir, i afseende på försäkring af Machinerier och Wäggfasta Meubler, d. 4 Junii 1823.

— Twister emellan Brandförsäkrings-Contoiret och Husägare upptagas och afgöras af Magistraten i Stockholm; R. Reglementet d. 18 Martii 1746.

— Brandförsäkrings-Contoiret i Stockholms Stad är befriadt från Löfvens ersläggande för Expeditioner wid Domstolarne; R. Maj:ts Dom d. 8 Dec. 1778.

— Likaledes befriadt från Prästanda, då Målet å des wagnar drages under Justitie-Revisionens granskning; R. Regl. d. 18 Martii 1746, 4 Art. 9 Mom., jemfördt med R. Maj:ts Dom d. 8 Dec. 1778.

Brand-Ordning. Handhafswandel deraf, samt anstalterne till Eldswådors dämpande och Skorstenars sötande, hörer till Sfwers Ståthållare-Embetet i Politie-Ärenden.

— Stockholms Stads Brand-Ordning af Sfwers Ståthållare, Borgmästare och Råd; af Kongl. Maj:tt gillad d. 10 Aug. 1675 och Magistratens tillägg d. 2 Maji 1700. Se Eldswådor.

Brand-Reglemente. Kongl. Maj:ts Interims Brand-Reglemente

för Stockholms Stad, den 18 Decem-
ber 1728.

Brand-Reglemente för Stockholms
Stad, som jemväl bestämmer, att
Brandwäsendet till afbjändande af
Eldsvådor tillhör Politie-Collegium
i Stockholm, d. 19 Dec. 1796.

Förslag till ett förnyadt Brand-
Reglemente för Stockholms Stad år 1824.

Brandsyner. Ang:de det, som dem
rörer; R. F. d. 26 Maji 1737 och
Öfw. Ståth. Emb.:s Brandsyns-In-
struction d. 21 Junii 1737.

Förnyad Instruction för dem, som
förrätta Brandsyner i Stockholm, d.
24 Apr. 1752.

Öfwer Ståthållaren besörjer om
Brandsyners hållande å Kronans hus
i Stockholms Stad; R. Br. d. 20
Julii 1762.

Ordning wid Brandsyner derstädes;
Öfw. Ståth. Emb.:s Kung. d. 7 Maji
1783 och d. 19 Maji 1796.

Uppsig Öfwer Brandsynerne samt
verksälligheten af hvad derwid be-
slutes, så wäl som tillsyn, att Bygg-
nings-Ordningen ej missbrukas eller
öfwerträdas, tillhör Öfw. Ståth.
Emb. i Politie-Ärenden; R. Br. d.
23 Apr. 1795. Norell p. 109.

**Brandwakt. Brandwakts-Af-
gift.** Kongl. Maj:ts Reglemente för
Brandwaken i Stockholm och dess För-
råder, d. 2 Apr. 1729.

Stockholms Brandwakt njuter lika
hågn och beskydd, som annan Milice,
och dömes för brott i Tjensten efter
Krigs-Ärkelarne; R. F. d. 13 Maji
1743.

Brandwakts-Soldater i Stockholm
äro, lika med andra Soldater, frie

från Krono-Utskylder; R. Br. d. 19
Maji 1785.

Huru Fastighetens värde uppgifwes
såsom grund för Brandwakens be-
räknande; R. Br. d. 5 och Öfwer-
Ståth. Emb.:s Kung. d. 10 Martii
1787.

Ang:de Brandwakts-Inrättningens
islandsättande och framtida underhål-
lande. R. Br. d. 1 och Öfw. Ståth.
Emb.:s Kung. d. 8 Febr. 1788.

Brandwakts-afgift för Kongl. Myn-
tet, som efter fastställt reglering år-
ligen utgör 16 R:dr 32 ff., betalas
af Kronans Medel; R. Br. d. 15
Junii 1789.

Förbrytelser, som både Officerare
och gemene af Brandwaken kunna
fördröwa, samt sådana förgräppler, som
fördröwas emot publiqve Wakter, så
inom som utom hus, upptagas och
afdomas af Stotts Rätten i Stock-
holms Stad; R. Instr. för Öfwer-
Ståth. d. 25 Aug. 1791, S. 22. Tjenst-
gbringnings-Reglemente för Stockholms
Stads Brandwakts-Compagnie den
22 Febr. 1812.

Bro- eller Stads-Besökare.

Deras fel eller försummelse i tjen-
sten höra till Handels-Collegii uppta-
gande och afgörande, med anledning
af Landt-Tulls-Stadgan d. 19 Sept.
1776.

Bro- och Last-penningar. Taxa
å Bro-penningar wid den nya Spinn-
hus-Broen d. 15 Juli 1780.

Ang:de deras beräkande och utgö-
rande i allmänhet; R. Br. d. 6 Ju-
nii 1780 och Magistratens Kung. d.
16 Maji 1783.

Ang:de

- Ang:de den afgift, som bbr betalas för öfwerfarten af Broarne emellan Stockholms Stad och Drottningholms Lust-Slott; R. Br. d. 27 Sept. och Öfw. Ståth. Emb. Kung. d. 21 Dec. 1802.
- Ordning, hwarefter Last- och Bro-penningar komma att erläggas; Magistratens Ordn. d. 15 Julii 1812 och d. 3 Martii 1819, samt Öfw. Ståth. Emb. Kung. d. 12 Martii 1821.
- Dessa hafwa upphört för Sakegods, Hb, Halm, Wed och Kohl; R. Br. d. 6 och Öfw. Ståth. Emb. Kung. d. 31 Maji 1826.

Bryggeri. Rättighet till hembryggeri i Stockholm förunnas ålderstegne och af sig konne Borgare eller andra dylika, under vilkor, att endast hemma i huset föryttra det dricka, som tillverkas; R. Br. den 27 Martii 1805.

- Hembryggeri-rättighet anses ingen annan kunna bewilja, än Kongl. Maj:t.
- Salu-Bryggeri i Stockholm må efter erhållit tillstånd och emot afgift utöfwas af hwar och en wälfräjdad, och som har förmåga dertill; R. Br. d. 27 Aug. 1799, d. 12 Febr. 1802, d. 6 Martii 1807 och d. 3 Dec. 1795 samt de äldre R. Bryggeri Ordningarne den 20 Nov. 1664, d. 2 Maji 1672 och d. 28 Apr. 1681.
- Salu-Bryggare i Stockholm skola hålla allmänheten tillhanda Öhl och Dricka i Fat, Tunne, och Ankartals, till ferstilla slag och de priser, som i månadtilig Taxa bestämmas; Stad-gan d. 9 Dec. 1640. Se Owarnar.

Bräckband. Ang:de behörigt bewis af dem, som tillverka och handla med

- Bräckband, wid utfatt ansvar; Öfw. Ståth. Emb. Kung. d. 5 Oct. 1814.
- Bräd-wräkning** i Stockholm, till förordnad genom Öfwer-Ståthållare-Embets och Magistratens Publicationer, d. 23 Aug. 1744 och d. 27 Junii 1755.
- Denna Brädwräkningsanstalt och afgiften dersföre är upphäfwen; R. Br. d. 2 Apr. 1779, Uggl. p. 159.

Brännewin. Ang:de ansvar å Brännwins-förbrytelser i Stockholm och Göttheborg, samt tillsyn emot sådana förbrytelser; R. F. d. 9 Martii 1802.

- Mål, rörande ansvar för Brännwins-förbrytelser höra till Öfw. Ståthållare-Embets i Police-Ärender åtgård; R. F. d. 9 Martii 1802, S. 12.

— Ang:de den Bryggare-Embets i Stockholm upplåtna rättighet, att distillera och försälja Brännwin; Öfw. Ståth. Emb. Kung. d. 7 Julii 1803. Jemför härmed, i anseende till distillering, R. K. d. 6 Sept. 1815, S. 2.

— Brännwins-bränningen i Stockholms Stad, som är undantagen från den allmänna Författningen i detta ämne, inrättas efter Kongl. Maj:ts nådiga godsfinnande; R. K. d. 6 Sept. 1815, S. 2.

— Om Brännwins försäljning i Stockholm har Kongl. Maj:t särskilt i nåder förordnat; R. F. d. 20 Dec. 1815, 2 Art. 6 §.

— Huruledes den Kronan förbehållne Distillerings- och Försäljnings-rättigheten i Huswudstaden blifwit under arrende upplåten åt ett Bolag, samt hwad derwid är att iakttaga; Öfw. Ståth. Emb. Kung. d. 8 Oct. 1819, R. Br. d. 9 och Öfw. Ståth. Emb. Kung. d. 28 Maji 1821.

— Ang:de förberedande åtgärder för bestämmande af Stockholms Stads Brännvins brännings- och Destillerings-rättigheter, samt att denne sednare, som för Stads-Cassans räkning är under arrende upplåten till enskilda personer, må tills vidare och intill dess annorledes kan förordnas, oförändrad fortfara; R. Br. d. 15 Junii 1825.

Burskap. Ingen må idka Borgerlig näring innan han vunnit Burskap och aflagt Borgerlig Ed; R. Privil. d. 10 Martii 1636, §§. 11 och 14.

— Uppkommande frågor, rörande dels Burskap och Borgare-rätt på handel, enl. 1734 års allmänna och det för Stockholms Stad särskilt d. 27 Oct. 1749 utfärdade Handels-Reglemente, dels och öfver ansökningar om smärre Handels-rättigheter, såsom att hålla Spisqvarter, Caffehus, Kläd-stånd, Ripperhandel, Målstols-kram, Mångleri och Krog m. m., höra till Handels-Collegii upptagande och af-görande; men upphörden af Burskaps-Fattig-medlen besörjes af Politie-Collegium; R. F. om Stockholms Stads Styrelse d. 19 Dec. 1672.

— För Burskap betalas dubbel afgift till Krigsmanshuset; R. R. d. 25 Jan. och d. 4 Junii 1811.

— Stockholm är ibland de Städer, hwarest Burskap på Utrikes Sjöfart äfwen för utländske Skeppare får bewiljas; R. F. d. 3 Julii 1816, §§. 1 och 2. Jemför härmed R. Reglem. för Skeppare Societeten i Stockholm d. 15 Junii 1773.

Byggnader. Inga Trådhus måga i Stockholm uppföras; — den ej för, när annorledes bygga skall stå sin

gård till en annan och af lösen i del tillfalla Staden. Wid all Nybyggnad skall Borgmästare och Råds tillstånd dertill utverkas och dess föreskrift om bredd och längd följas. Detta sträcker sig äfwen till nya Intagar och Byggnader i Staden och på Malmarne; R. Priv. d. 10 Martii 1636, §. 19.

— R. Byggnads Ordning för Stockholms Stad, förnyad d. 12 Julii 1736.

— Förklaring öfver 8 §. i förberörde Byggnads-Ordning; Magistratens Kung. d. 21 Aug. 1749.

— Ang:de förekommande af de wid Nybyggnaders och Hus-reparationers anställande förefallande missbruk; R. Br. d. 9 Dec. 1760 och Magistr. Kung. d. 6 Martii 1761.

— Ang:de oöfsliga tillbyggnader af träd wid försäkrade Stenhus i Stockholm; R. R. d. 3 Nov. 1762.

— R. Magistr. förnyade Byggnings-Ordning för Stockholms Stad, d. 22 Martii 1763.

— Ang:de föreskrifter wid uppförande af nya eller förbättring af gamla byggnader i Huswudstaden; R. Br. till Öfver-Ståthållaren d. 27 Maji 1825.

Byggnästare i Stockholm; Öfver-Ståth.-Emb. Instruction för honom d. 20 Oct. 1736.

— Taxa, hwarest Bygg- och Murmästare i Stockholm för deras Gesäller och Lärodrängar komma att undfå deras dagspenning, af Magistraten utfärdad d. 10 Julii 1805.

Byggnings-Bokhållare i Stockholm; Öfver-Ståth.-Emb. Instruction för honom d. 20 Oct. 1736.

Byggnings- och Embets-Col-

legium. R. F. om Stockholms Stads Styrelse, d. 12 Dec. 1672.

— Till detta Collegium höra, bland Stadens Betjening, Stads-Architekten, Stads-Ingenieuren, Byggnings-Bokhållaren, Dagsverks-Skrifwarne och Pådrifwarne.

— Ang: de de Mål, som Byggnings- och Embets-Collegium, såsom Förste Domstol, upptager och afgör; Se Lag-samlingen.

Båtsman. Stockholms Stad, som förut hållit Kronan tillhanda 160 Båtsmän, har fått detta antal för Staden och Malmarne minskadt till 100 stycken; R. Privil. d. 10 Martii 1636, S. 29.

Båtsmans-Compagnie får, i anseende till Liquidations- och Afräk-nings-möten, under Politie Collegium.

Båtsmans-Tomten å Djurgården. Se Djurgården.

Båtlega. Se Roddare och Rodder-stor.

Bönhasar och Fuskare. Mål e. mot sådane upptagas och af dömmas först af Stadens Embets- och Byggnings-Collegio, och sedan, i fall någon dermed är misnöjd, af Magistraten, hwarefter de fullföljas i Commerce Collegio; R. F. om Stockholms Stads Styrelse d. 12 Dec. 1672.

— Frågor om Fuskariet i Stockholm skulle tillhöra Policen; R. Br. d. 23 Apr. 1795. Fråga är således, om teke ansvar för Fuskariet, sedan Bönhas-jagningen, enligt R. Br. d. 29 Dec. 1820 upphört, bör dömmas af Stadens wederb. Collegio och Magistrat.

För öfrigt se den Allmänna Samlingen.

Caffe-Hus. Frågor rörande Caffe-hus höra till Handels-Collegium.

Carl d. XIII:s Torg. Se Kungs-Trädgården.

Charta-Sigillata eller stämp-ladt Papper. Försäljningen och redovisningen, äfvensom utdelningen och rekvistitionen af stämp-ladt Papper inom Stockholms Stad är ställd under Öfver-Ståthållarens tillsyn, wård och ansvar, så att de derföre inslytande medel i Rikens Ständers Bank för Räktekammarens räkning insättas, och Öfver-Ståthållaren till Kammar Collegium för detta allt afgifver årlig hufwud-räkning till Collegii granskning; R. Br. d. 30 Jan. 1811.

— Stockholms Stads Werk hafwa fått rättighet, att sedan all extra stämpling blifwit affskaffad, belägga åtskil-lige derifrån utgående Expeditioner, såsom: Certificater, Mätarebref, Bil-bref, Sundhets-pas, Bur-bref, Namn-lister, Sjömans-eder, Sjö-pas, Wed-sedlar, Marknads-pas, Roddare-bref, Krog- och Mångleri-sedlar samt Hy-res-Contracter, med stämp-ladt Papper eller så kallade Biläggnings-Charter; R. Br. d. 12 Junii 1816.

Classification af Borgerskapet med utsatt wist antal af hwarje slags handtering. Denna Classification sedde år 1778.

Concours-Mål. Rådhusw. Rät-ten i Stockholm bör hwarje halft år till Justitie-Cantpleren insända För-teckningar på förehafde Concours-

Mål; R. Br. d. 8 Febr. 1770. Se
Brandsförsäkrings-Contoir och Verk.

Cours. Ang:de Wexel-Controsseurens
skyldighet, att uträfna och bestämma
Medel-Coursen efter hwarje Beurs-
dag i Stockholm skeende Wexel-slut;
R. F. ang:de Wexel-handlen d. 12
Junii 1816, §. 12.

Curatores ad Litem. Ang:de de-
ras befattning i anseende till barn
och ommyndiga personer, samt deras
och deras egendoms wårdande m. m.;
R. Instr. för Justitie Collegium och
Förmyndare-Kammaren d. 12 Dec.
1767, §§. 5, 6, 10 och 17.

Curhus. Ang:de Cur-Inrättningen i
Stockholms Stad; R. Br. d. 11 Aug.
1778, d. 25 Aug. 1791, och d. 20
Oct. 1796.

— I skådet för denna Inrättning, som
ej sunnits swarande emot det åsyfta-
de ändamålet och ej eller nu mera
wore behöflig, sedan ett ordentligt
Sjuk- och Curhus för veneriske och
andra sjuka med större fullkomlighet
blifwit inrättadt, har Kongl. Maj:t
bifallit, att förståndande anstalt må
upphöra, och det till densamma an-
slagne årliga bidrag med 1000 R:dr
af Medicinal-Fonden tillfalla det nya
Sjukhuset; Kongl. Maj:ts Berättel-
se till Riksfens Ständer den 23 Jan.
1825.

Dagswerts-Skrifwaren. Öfw.
Ståth.-Embets Instruction för ho-
nom d. 20 Oct. 1736.

Dana-arf. Deraf tillfaller hälften
Kronan och den andra hälften Stock-
holms Stad; warandes Staden för-
undt, att af sådant arf tillböfa sig

Jord och Hus efter gode Måns wår-
dering; R. Privil. d. 10 Martii 1636,
§. 35.

— Denna Kronan förbehållna hälft af
Dana-arf har Kongl. Maj:t åfwen
tillagt Stockholms Stad tills vidare;
R. Resol. på Stadens Besw. d. 10
Julii 1660, §. 9.

**Danwicks Hospital och Cur-
hus.** Strå-Ordningar för Danwicks
Hospital's Bänder af Konung Gustaf
d. 1 år 1533 och af Konung Gustaf
Adolph år 1626.

— Ang:de förnyande och efterlesnad af
Danwicks Hospital's Privilegier och
Rättigheter, nemligen: Kammar Rå-
dets Bref d. 8 Maji 1628, Drott-
Christinas Dito af d. 25 Sept. 1646,
d. 25 Apr. 1647 och d. 15 Jan. 1649.
Se här om R. Resol. på Stockholms
Stads Besw. d. 10 Julii 1660, §. 17.

— Hospitalet njuter Fullfrihet på sin
Slagtebofskap och Spannemål, såsom
belågit utom Stockholms Staquett;
R. Resol. d. 15 Jan. 1649 och Kamm-
Coll. Bref d. 17 Sept. 1677 och den
15 Julii 1721.

— På Dolags-Kammaren i Stockholm
uppbåres till Danwicks Hospital Sex-
rist af hwarje Räst för de från Utri-
kes Orter kommande Fartyg. Den-
na Inkomst synes wara bewiljad år
1660.

— Danwicks Hospital's hemman äro
fria från alla de Beswår, hwarmed
Frälsehemman icke worda belagde;
R. Res. d. 2 Nov. 1687 och den 29
Maji 1719 samt R. Resol. och Bref
d. 29 Maji 1755.

— Danwicks Hospital's hemman, som
äro af Frälse natur, hafwa lika fri-

- heter och åligga lika besvär och tun-
ga som andra Frälsehemman; Kongl.
Resol. d. 10 Maji 1719.
- Säckla Den Piljes från Huddinge
eller Nacka Pastorat samt lägges till
Danwicks Kyrkan; K. Resol. och Br.
d. 14 Febr. 1727.
- Guru Danwicks Hospitals hemman
kunna dels utan och dels genom Au-
ction säljas till Skatte; K. Br. d.
10 Nov. 1732 och d. 5 Dec. 1732.
- Om ansvar för Handel med Dan-
wicks Hospitals-hjon och borgande
till dem af starka drycker m. m. K.
Br. d. 20 Dec. 1754. Jusl. p. 397
och Stockholms Magistrats Kung. d.
14 Febr. 1755.
- Detta Hospital åtnjuter 175½ Tunna
Krono-Lionde i Stockholms Lån af
Sottholms, Swartlösa och Sknebo
Hårader; Kung. d. 28 Dec. 1758.
- Står under Politie-Collegii inseeende
och omsorg; K. Instruct. för Sera-
phimer-Ordens-Gillet den 28 April
1791.
- Uppbud må icke bewiljas å Dan-
wicks Hospitals hemman, som icke
annorlunda än under Stadge- och
Besittningsrätt äro Åboerne upplät-
ne, förån Köparen, enl. 4 Cap. i S.
Jorda-B. och K. Br. d. 7 Oct. 1742,
styrkt sin åtkomst till Jorden; K. Br.
d. 11 Maji 1802.
- Angående Fattigwårdens i Danwicks
Hospital sätande under en Styrelse
och Förvaltning med Allmänna Fat-
tigwården i Stockholm; K. Br. den
18 Martii 1812.
- Skogen å Säckla Den i Stockholms
Lån får delas emellan de derå beläg-
ne Danwicks Hospitals hemman Skurd,
Dufwendås, Järta och Stor-Säckla;
med Förslag hwartill Öfwer-Ståt-
hållaren bdr till Kongl. Maj:it inkom-
ma; K. Br. d. 11 Nov. 1812.
- Wid Köp och handel från en till an-
nan ägare af sådane från Danwicks
Hospital i afseende på besittningen
försälde och vidare försäljande hem-
man, till hwilka Hospitalet eger Lös-
nings- eller Options-rätt, är Hospi-
talet, i likhet med hwad från Urmin-
nestider varit wanligt, en Recogni-
tions-afgift af Tre (3) Procent efter
Köpefästningen beräknad, bewiljad och
fastställt; K. Br. till Öfwer-Ståthål-
laren och Directionen öfwer Dan-
wicks Hospital d. 21 Julii 1813.
- Danwicks Hospitals hemman äro
fria från Rüsttjensts Bewillning; Be-
willnings Stadgan d. 18 Dec. 1825,
2 Art. 3 och 4 Mom.
- Danwicks Hospitals hemman äro be-
lägna i Stockholms, Upsala, Edder-
manlands och Westmanlands Lån;
För öfrigt se Hospitaler.
- Djurgården** wid Stockholm. De
som satt sig neder på Djurgården ly-
da under Borg-Rätternes Jurisdiction;
K. Br. d. 8 Sept. 1690.
- Förbrytelser å Djurgården och de der
uppsatte hus anses icke såsom Borg-
fredsbrott, så framt icke Konungen el-
ler de Kongl. Personerne der wistas;
K. Br. d. 24 Jan. 1694.
- Skogwaktaren å Kongl. Djurgården
är befriad från Lagmans- och Hå-
radshöfdinge-Råntas erläggande; K.
Br. d. 30 Maji 1698.
- Blockhus-Udden med der warande
Lustplats, Danwiken och Hospitalet
derstädes, Ladugårdsgrådet, jemte den
så kallade Båtsmans Tomten skola

- lyda under Sfw. Ståthållare. Embetet och Stockholms Stads Domstolar, men deremot sjelfwa Djurgården, på sått förut wanligt varit, förblifwa under dess rätta Jurisdiction å Landet; R. Rescriptet d. — Sept. 1716 och R. Br. till Sfw. Ståthållaren, ang: de Djurgården wid Stockholm och dess Jurisdiction, den 8 Sept. 1736.
- Ang: de Patrouller å Stockholms Djurgård med laddade Gewår; R. Br. d. 12 Febr. 1760, Uggl. p. 4.
- De som bo på den så kallade Båtsmans- Tomten och Glasbruks Backen å Kongl. Djurgården wid Stockholm, böra i Stockholms Stad undergå Taxering och der erlægga sina Krono- Utstylder; Kronans och Amiralitetets Krigsmanshus Casans gamla rätt till dessa platser likwål ofbr- kränkt; R. Br. d. 10 Maji 1774.
- De genom Resolutioner d. 25 Sept. 1770 och d. 14 Nov. 1772 enskilt person upplätne och af Hann. Inspectoren Wallinsson innehafwande Lägenheter af Trädgård och Byggnader öf- sier om Blockhus- Uddens Tull på Kongl. Djurgården, äro Wallinsson, Hustru och Barn till orubbad besittning, enligt förberörde Resolutioner försäkrade; R. Resol. och Br. d. 18 Dec. 1785.
- Ang: de förhållandet med Stockholms Djurgårds Casa; R. F. d. 13 April 1808, 6 Art. 5 §.

Domböcker. Rådshufwu Rätten och Rännars- Rätterne i Stockholm äro befriade från deras Domböckers in- lemnande till Hof- Rätten; dock böra bemänte Rätter samma Domböcker på

de tider, som V Cap. 2 §. Rätteg. B. utfätter, i Hof- Rätten färdiga uppwi- sa wid de der stadgade Bötter, och se- dermera, så ofta Hof- Rätten, eller Advocat- Fiscals. Embetet derstädes å- skar och påkallar, hålla dem i bered- skap, att till Hof- Rätten insändas; men Lagfarts, och Intecknings- Pro- tocollerne skola af Rådshufwu- Rät- ten i behörig tid efter Lag ingifwas; R. Br. d. 10 Julii 1765.

Domstol. Om rätter Domstol i Com- mercielle mål. Se Sammandraget af Commercielle Författningar.

Dres- eller Tågwerke. Ang: de deras Skyldighet, som reda Dres och handla dermed eller gammalt Tåg- werke; Sfw. St. Emb: s Kung. d. 2 Martii 1782 och d. 19 Sept. 1814.

Drottninghuset. Directionens för denna Jurättning Räkenskaper böra revideras i Kammar- Rätten och sam- ma Räkenskaper således årligen in- gifwas till Kammar- Collegium; R. Br. d. 17 Febr. 1813.

Dryckenskap. Å Gator, Torg, eller andra Publique ställen, som ej lyda under något privilegeradt Forum, hörer under Sfw. St. Emb: s i Poli- tie- Åreder inseende och bestraffning; R. Br. d. 23 Apr. 1795. Noress p. 109.

Drätzel- Commission. Ang: de In- rättningen deraf; R. Br. d. 10 Aug. 1813.

— Kongl. Instruction för denna Com- mission under Sfw. Ståthållarens Örförande, till förvaltning och be- waktning af Stockholms Stads Me- del och Råntor, så till Inkomster som Utgifter, d. 7 Dec. 1813.

Dödsfall. Hvarje Ördag böra Klockarne i Stockholm till Justitiæ-Collegium ingifwa Förteckningar på alla dem i Församlingarne derstädes, som den veckan blifwit döde, födde eller wigde; Instruction för bemålte Coll. d. 12 Dec. 1764, §. 3.

— Ang:de Förteckningars upprättande af Magistraten hvarje half-år öfwer timade dödsfall, och huru dermed vidare förhållas; R. Förkl. d. 23 Martii 1807.

Eldvarn. Se **Qvarn.**

Eldswådor. Ang:de Samlings-stället för Lif Gardiet wid Eldswådor i Stockholm; R. Br. d. 5 Febr. 1682.

— Instruction för Arbetsmanskapet wid Eldswådor, d. 10 Febr. 1763.

— R. Br. och Regl. för Warfsmanskapet i Stockholm wid Eldswådor och under tjenstgöring på stadens Präm-stutor, d. 12 Dec. 1764.

— Ang:de Styckeskotts löfande öfwen om dagen från wanligt ställe wid timande Eldswådor, på lika sätt, som nattetid sker; Magistratens Kung. d. 12 Dec. 1764 och Brand-Regl. d. 19 Dec. 1796.

— Förbud för löst folk, att wid Eldswådor i Stockholm sig sammanslocka, och för obehörigt folk, att wid Eldswådor wara tillstädes; Slots-Cantzliets Kung. d. 4 Sept. 1772, Brand-Reglementet d. 19 Dec. 1796, §. 7 och Öfw. Ståth. Emb.:s Kung. den 28 Dec. 1818.

— Om de anstalter, som wid Eldswådor böra iakttagas; Öfw. Ståth. Emb. Kung. d. 19 Jan. 1729.

— Hwad wid Eldswådor i Stockholm

bör iakttagas; Öfw. Ståth. Embetets Kung. d. 8 Jan. 1793.

— Ang:de belöning för dem, som wid Eldswådor med Watten och Sprutor sig först insinna, samt eljest genom utmärkt flit och drift till eldens släckande bidraga; Öfw. Ståth. Embetets Kung. d. 5 Maji 1805 och d. 20 Julii 1813.

— Ang:de warsamt umgående med Eld; Öfw. Ståth. Emb. Kung. d. 17 Oct. 1811 och d. 23 Apr. 1813.

— Skepps-Ombudsmannen i Stockholm, såsom Coopvaerdie Sjöfolkets Förman, tillika med samtliga Skeppare och allt wid Sjömanshuset inskrifwit Sjöfolk, som är i Staden, då Eldswådor derstädes tima, skola insinna sig wid Elden; Öbrändes Skepps-Ombudsmannen, som skall wara försedd med ett så kallt Brandtecken, af högsta Befälhafwaren inhemta ordres till hwad slags arbete Sjöfolket må nyttjas, öfwer verkställigheten hwar af han håller hand. Om fremmande Skeppsfolk sig derwid insätter, står ock det under dess befäl; R. Brand-Reglementet för Stockholm d. 19 Dec. 1796, 2 Art. 22 §.

Embets-Collegium. Se **Byggnings-Collegium.**

Enke- och Pupill-Cassa för Stockholms Stads Werk; R. Stadsfästelse-Resolution å Reglementet för en sådan Cassa, d. 13 Febr. 1816.

Equipager. Huru förhållas bör med Equipager och Wagnar, som nyttjas till och ifrån de allmänna Skådespelen och andra sådana tillfällen; Slots-Cantzliets Kung. d. 17 Nov. 1773.

— Om Ordning med Equipager och Wagnar wid Spectaclerne; Sfw.-St.-Emb. Kung. d. 2 Dec. 1814. Jemför R. Br. d. 23 Apr. 1795. Noress p. 109, samt Sfw.-Ståth. Emb. Kung. d. 7 Febr. 1825.

Excesfer. Huru de och öfvermåld i Stockholm böra behandlas; R. Placatet d. 4 Maji 1664 och d. 12 Martii 1679, R. Stadgan d. 5 Apr. 1737 och R. Br. d. 27 Apr. 1750. Just. p. 242.

— Slotts-Rätten i Stockholms Stad upptager och afdommer alla de Brottmål, som härröra af hwarjehanda Excesfer, hvilka begås antingen af en och annan, utom Hof-Betjenterna uti Rikets Collegier och Kongl. Trädgårdarne emot främmande Hofs Ministrar och deras Betjente, eller ock af flere Personer, som eljest lyda under särskilda Domstolar; Likvensom i afseende på Excesfer af Personer, hörande under särskilda Fora, Slotts-Rättens Domsrättighet icke sträcker sig vidare, än till sådane, som utöfwas på Torg, Gator, Gränder samt andra allmänna och öppna Platser, jemväl ock på Källare, Caffehus och Krogar samt uti öppna Salubodar, och hwarest Allmänheten eger fritt tillträde, och folksamlingar således kunna inträffa, men ej inom skilda hus; R. Instruct. för Sfw.-Ståthållaren i Stockholm d. 25 Aug. 1791, §. 22 och R. Br. d. 19 Maji 1798.

Executions-Betjente wid Sfw.-Ståthållare-Embetets Cantzlie. Ang:de deras befattning och arfwode wid Executioner, med

skyldighet att i Kronomål sådane för-rätta utan särskild betalning; R. Br. d. 17 Aug. 1757 och Slotts-Cantzliets Reglemente d. 6 Sept. samma år; jemfördt med R. Resol. d. 6 Martii 1728 och R. Br. d. 20 Dec. 1776.

Executions-werket i Stockholm, så i Criminelle som Civile Mål, besörjes af Sfw.-Ståthållaren; R. Instr. för honom d. 25 Aug. 1791, §. 19.

Expeditions-lösen i Sfw.-Ståth.-Emb. Cantzli, Rådshufw.-Rätten och Stadens Collegier samt Råmners-Rätter; R. Expeditions-Taxan d. 15 Maji 1821.

Fabriquer. Ang:de wisa Fabriquers flyttning från Stockholm till Städerna i Landsorterna och wilkoren derwid; R. R. d. 22 Febr. 1762.

— Ang:de Sfw.-Ståth.-Emb:s tagande befattning med sådane Police Årender, som röra Fabriquerne och deras Arbetare, hvilka förut blifwit af Hall-Rätten i Stockholm upptagne; R. Br. d. 25 Nov. och Com.-Coll. Kung. d. 20 Dec. 1802.

Fabriques-Societets Fattig-Cassa. Förnyadt Reglemente för Föreståndarena af denna Cassa, d. 6 Dec. 1759. Tryckt år 1802.

Facklor, brinnande, äro förbjudne till bruk i Stockholm; Slotts-Cantzliets Publication d. 31 Oct. 1747 och d. 28 Sept. 1748.

— Förnyadt R. Förbud emot Facklors allmänna nyttjande, så i Städerna, som på Landsbygden, d. 12 Febr. 1801. Fartyg.

Fartyg. Ang:de Inrikes Fartygs anläggande wid Skerpsbron; K. Br. d. 24 Apr. och Öfw. Ståth. Emb. Kung. d. 19 Maji 1800.

Fattig-Inrättning. Ang:de Fattig-Försörjningens reglerande i Stockholms Stad; K. Resol. d. 10 Julii 1660, §. 15.

— Confirmation på Fattighus-Inrättningen i S:t. Clara och S:t Olai Församling, den 9 Maji 1749.

— K. Reglemente för en Fattig-hus-Inrättning inom Hof-Församlingen, d. 7 Maji 1722.

— K. Stadga om en allmän Fattigwårds-Inrättning i Stockh:s Stad, d. 12 Aug. 1807.

— Kongl. Stadsfästelse-Resolution å Reglementet för Adolph Fredrics Församlings Fattighus, d. 17 Sept. 1795.

— Directionens för den allmänna Fattigwårds-Inrättningen Ordningar för Fattig-Fogdar, Föreståndare, Departementerna, Fattig-Läkarna och Fattig-Skolorna, d. 8 och 9 Febr. 1803.

— Ådrande Fattig-Försörjningens nya organisation inom hvarje eller wisa Församlingar i Stockholms Stad; K. Br. d. 18 Martii 1812.

Fattig-Medici i Stockholm; K. Instructionen för dem, den 29 Julii 1774.

— Öfw. Ståthållare Embetets Instruction för Fattig-Läkarna i Stockholm, d. 27 Nov. 1812.

Femtio-Åldsta. Se Taxeringsmän.

Fisk, Fiskare, Fisk-Röpare. Salt Fisk skall föras till Packartorget, för att besigtigas, packas och

circulas innan den säljes; K. Priv. d. 10 Martii 1656, §. 22.

— Ang:de tillstånd för Fiskare eller Skårbonde, att i Stockholm sälja den lefwande Fisken efter wigt med justerad Betsman, men i Fiskarehuset å Wåg-Balkar; K. Br. d. 8 Febr. 1737.

— Fisk-Röpare i Stockholm utgåra Skrå-Embele, hvars Dångar dock ej äro underkastade Lärotid, utan anses såsom Tjenstehjon; Com. Collegii Reglemente för dem d. 26 Febr. 1741.

— Huru Fisk-Röpare Embetets Ledamöter böra till försäljning hålla inrättade Fiskare-hus, och hwad dem i öfrigt åligger; Jbm. §. 15.

— Fisk, som af Landtmannen till Stockholms Stads hamnar och torg införes, må icke säljas i mindre partie, än halfwa och hela pund; Slotts-Cantzliets Publication d. 7 Apr. 1748.

— Not-Fiskarnes i Stockholm äldre Privilegium och rättighet, att nyttja Kronans Fiskewatten omkring Stockholm, undantagandes mynningen af den så kallade Huzare-wiken, är stadfästadt; K. Br. d. 2 Junii 1752.

— Fisk och Trädgårds-faker. Om obehindrad handel dermed i Stockholm; K. Resol. d. 16 Sept. och Magistratens Kung. d. 8 Oct. 1760.

— Om Skårgårds-allmogens rätt, att med sina Sumpar och Fiskare-båtar få anlägga wid Stadens Fiskare-hamnar och bryggor, samt att der sälja Fisk till ½-bels ett eller Fem Markker till hvarje köpare; K. Resol. på Allm. Besw. d. 22 Martii 1770, §. 30.

— Med upplifwande af Kungbrefsen d. 7 Junii 1740, förbjudes Mångler-skor af Landtmannen eller Fiskköpare.

Embetet upplöpa färsk Fisk, och den samma medelst kringvandrande i Staden försälja; Sfw. Ståth. Emb. Kung. d. 7 Junii 1777.

— Ang: de fri och oinkränkt försäljning af färsk Fisk till Stockholms Stads innewånarens behof; R. Br. d. 10 April och Sfw. Ståth. Emb. Kung. d. 14 Maji 1799.

Se Samn:ordning och Samne:skrå.

Flyttningar till Stockholm. Ordning och tid för flyttningar utur hus och gårdar i Stockholm wid Fardagar, Påsk och Michelsmåsa, af Sfw. Ståthållare och Magistrat d. 30 Oct. 1674.

— R. R. till förekommande af obehörige personers inflyttning till Hufvudstaden, d. 22 Oct. 1805, samt R. Br. till Landshöfdingarne d. 15 Junii 1773 och d. 17 Martii 1796. Notell pag. 155.

Fogate, Konungens. Sedan Stockholms Slott fått sin egen Ståthållare, bär Slotts Cantzliet namn af Sfw. Ståthållare Embetets Cantylie, och Slotts-Fogden af Konungens Fogate; R. R. d. 25 Aug. 1791.

Fogel-försäljning. Fogel och annat wildt, som almogen i Medelpad, Ångermanland och Westerbotten till Stockholm införa, måge de icke i sina qvarter, utan endast å Stadens Borg till salu hålla; R. Resol. d. 23 Apr. 1793.

— Förbud emot Arbetsfolks och deras wedertifars biträde med Fogel-försäljning här i Staden; Sfw. Ståth. Emb. Kung. d. 12 Julii 1819.

Frimurare-Barnhuset. Se Barnhus-barn i den allmänna Samlingen.

Frukt, Förstånd. Tillsyn emot förstående Matvarors och Frukters försäljande tillhör Sfw. Ståthållare-Embetet i Politie. Årender; R. Br. d. 23 Apr. 1795. Notell p. 109.

Fångelse. Ingen Borgare skall föras i Kronans Fångelse, om det ej är Crimen Læse Majestatis, utan sätas i Stadens hånke; R. Priv. d. 10 Martii 1636, §. 18.

Färgeri. Till Färgeries idlande i Stockholm fordras ägande rätt af något förut der anlagdt Färgeriwerk; hwilket dock ej bör lämpas till den, som i Färgeri konsten äger någon här upfunnen, eller eljest ny, sällsynt, eller okänd wettskap; R. Reglem. för Färgerierne i Riket d. 15 Dec. 1756. För öfrigt se den allmänna Samlingen under titul: Färgeri.

Fästnings-Fångar. Ang: de beläning för ertappande af förrymde Fästnings-Fångar; R. Br. d. 27 Febr. och Sfw. Ståth. Emb. Kung. d. 4 Maji 1804.

Förgyllare-Societeten. Com. Coll. Reglem. för Jolkare och Arbetsare i denna Societet i Stockholm, d. 6 Julii 1767.

Förköp. Mål, som sådant röra, höra till Sfw. Ståth. Emb. i Politie. Årender; R. Br. d. 23 Apr. 1795. Se olaga Handel.

Förlag. Om förhållande dermed; R. Reglem. för Kramhandlen i Stockholm d. 27 Oct. 1749, 3 Art. 1 och 2 ff.

Förmyndare. Kammarare. Angående Inrättning af en Arf. och Förmyndare. Kammarare i Stockholm; K. F. d. 27 Apr. 1667, och K. Fdrkl. d. 20 Jan. 1693. Jemför härmed K. Priv. för Stockholms Stad d. 10 Martii 1636, S. 33.

— K. Instr. för Justitie-Collegium och Förmyndare. Kammararen i Stockholm, d. 12 Dec. 1764.

Förstärknings. Manufaktur. Angående Förstärknings. Karlars skyldighet, att sig med laga tjänster och näringsfång försä m. m.; K. Br. d. 13 och Öfw. Ståth. Emb. Kung. d. 30 Aug. 1811.

— Huru med denna Stads Förstärknings. Manufaktur bör förhållas; K. Br. d. 15 Dec. 1812 och Öfw. Ståth. Emb. Kung. d. 12 Jan. 1813.

— Att Bewärings. Manufakturets rättighet till Pensioner, Gratialer och öfrige förmåner, enligt K. K. d. 27 Oct. 1812 kommer att fortfara, oaktadt enskilda understödd kunna blifwa genom föreningar och Invalid. Casors inrättande detta Manufaktur beredde; K. Br. d. 17 Aug. och Öfw. Ståth. Emb. Kung. d. 8 Dec. 1813.

Försäkring. Se Saksverie i den allmänna Samlingen.

Gage. I hvilka fall Gardes. Soldaters Månads. gage må för gäld tillgripas; Öfw. Ståth. Emb. Kung. d. 25 Nov. 1791.

Galanterie. Societeten. Se Tipper. Societeten.

Gardes. Regementet. Angående Kongl. Maj:ts Gardiets rättigheter och skyldigheter i anseende till inqvar-

tering och arbets. förtjenst; K. Br. d. 7 Maji 1683.

— De Gardister, som utom tjensten sönderbryta sina pikar, få köpa sådana af egna medel på Kongl. Ruskammaren efter Kronowårdering; K. Br. till Krigs. Coll. d. 23 Dec. 1685. Confr. K. Resol. d. 19 Nov. 1687, 10 och 11.

— Angående en afgift wid alla befordringar inom Kongl. Maj:ts Lif. Gardie till Fot, till fond för Soldaternes begravnings. Kostnad; K. Resol. d. 19 Nov. 1687, S. 6.

— Angående Kyrko. Disciplin wid Gardiet m. m.; K. Resol. d. 6 Julii 1688 och d. 11 Jan. 1689.

— Till gemena Knektar måge inga af främmande Nationer antagas; K. Resol. d. 16 Julii 1689.

— Soldater af Gardet, som dömas till Lifstraff, skola isfrån den tid, de der till blifwit dömda, njuta underhåll af allmänna Fång. medel på Etat; K. Br. d. 3 Sept. 1692.

— Regements. Qwarter. Mästare och Regements. Skrifware. syflorne wid Östha Gardes Regemente, som nu äro förenade, skola isfrån hwarandra skiljas, samt 88 R. dr af Regements. Qwartermästare lönen anslås till Regements. Skrifwaren, som derjemte bör åtnjuta inqvartering af Stockholms Stad, lika med Regements. Skrifwaren wid Svea Lif Garde; Öbrandes Kammar. Collegium, efter Chefens förslag, tillsätta och utfärda Fullmakt å Regements. Skrifware. tjensten wid Östha Gardes Regemente; K. Br. d. 22 Julii 1796.

— En Regements. Skrifware får wid f. d. Finnska, nu mera Andra Lif Gardes Regimentet af Secord. Chefen an-